

Besluit van het college van burgemeester en wethouders van Oosterhout van 17 januari 2023 tot vaststelling van het "Reglement Burgerlijke Stand 2023 van de gemeente Oosterhout"

Burgemeester en wethouders van de gemeente Oosterhout,

gelet op het bepaalde in artikel 16 van Boek I van het Burgerlijk Wetboek en de artikelen 1 tot en met 4 van het Besluit burgerlijke stand 1994

b e s l u i t e n

vast te stellen:

het reglement houdende bepalingen ten aanzien van de ambtenaren van de burgerlijke stand, de buitengewone ambtenaren van de burgerlijke stand en de openstelling van het bureau van de burgerlijke stand.

Artikel 1 Begripsbepalingen

Het reglement verstaat onder

- a. de wet: Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek (Wet van 14 oktober 1993 tot herziening van Titel 4 van Boek I van het Burgerlijk Wetboek, Stb. 1993, 555).
- b. het besluit: Besluit burgerlijke stand (Stb.1994, 160, als gewijzigd bij besluit van 19 december 1994, Stb.900).
- c. ambtenaar van de burgerlijke stand: een ambtenaar in dienst van de gemeente of van een andere gemeente als zodanig benoemd door burgemeester en wethouders (artikel 16, 2e en 3e lid van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek).
- d. buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand (babs): een ambtenaar in dienst van de gemeente of van een andere gemeente, of een persoon die geen ambtenaar in de gemeentelijke dienst is, maar als zodanig aangewezen door burgemeester en wethouders (artikel 16, 2e en 3e lid van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek).
- e. bruidspaar: de twee personen die gaan huwen of een geregistreerd partnerschap gaan sluiten.
- f. college: het college van burgemeester en wethouders.
- g. gemeentehuis: alle huizen die bij besluit van het college van burgemeester en wethouders als zodanig zijn aangewezen.
- h. verbintenis: een huwelijk of partnerschapsregistratie.

Artikel 2 Ambtenaar van de burgerlijke stand en buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand

1. Het minimum aan ambtenaren van de burgerlijke stand is twee.
2. Het college kan tot ambtenaar van de burgerlijke stand benoemen: ambtenaren in dienst van de gemeente Oosterhout, werkzaam bij het team Burgerzaken.
3. Het college kan tot buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand aanwijzen: eenieder die éénmalig een verbintenis sluit in de gemeente Oosterhout.
4. De door het college te benoemen ambtenaren van de burgerlijke stand en de aan te wijzen buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand voltrekken alle wettige huwelijken en partnerschapsregistraties en maken daarbij geen onderscheid op basis van godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of op welke grond dan ook.

Artikel 3 Aanwijzing

1. De ambtenaar van de burgerlijke stand wordt aangewezen voor het tijdvak dat samenvalt met de periode waarin de ambtenaar in dienst is bij het team Burgerzaken.
2. De buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand (babs) wordt aangewezen voor:
 - een periode waarin hij als babs in dienst is bij de gemeente; of
 - het sluiten van één verbintenis, wanneer hiertoe een verzoek door het bruidspaar is ingediend.

Artikel 4 Voorwaarden voor een babs voor één verbintenis

1. De voorwaarden die gelden bij het inzetten van een babs voor een verbintenis
 - a. een aanwijzing door de gemeente;
 - b. een beëdiging door de rechtbank;
 - c. assistentie door een bode in dienst van de gemeente Oosterhout, of in dienst van de aangegeven locatie waar de ceremonie plaatsvindt.
2. Het niet voldoen of willen meewerken aan de bovenstaande voorwaarden, kan een reden zijn om de verbintenis niet door de zelfgekozen babs te laten voltrekken.
3. Het verzoek om een zelfgekozen babs aan te wijzen wordt minimaal drie maanden voor de huwelijksdatum ingediend.
4. Het aanwijzen van een eenmalige babs wordt gemandateerd aan de behandelend medewerker burgerzaken.

Artikel 5 Locaties

1. De ambtenaar van de burgerlijke stand en de babs verrichten hun wettelijke taken in het gemeentehuis of in een daartoe door het college aangewezen locatie;
2. De ambtenaar van de burgerlijke stand en de babs kunnen, voor zover daartoe gewichtige redenen bestaan, elders binnen de gemeente hun wettelijke taken verrichten;
3. Het college kan locaties buiten het stadhuis aanwijzen waar huwelijken mogen worden voltrokken en partnerschapsregistraties worden aangegaan, waarbij deze aanwijzing geldt voor één dag en de locatie dient te voldoen aan de voorwaarden zoals neergelegd in artikel 6.
4. Het college heeft vaste externe locaties aangewezen die op de website van de gemeente als zodanig staan vermeld.
5. De aanwijzing van een eenmalige huwelijkslocatie wordt gemandateerd aan de behandelend medewerker Burgerzaken.

Artikel 6 Voorwaarden voor aanwijzing van een locatie tot gemeentehuis

1. Als locatie waar verbintenissen kunnen worden voltrokken geldt, naast het in gebruik zijnde gemeentehuis, iedere andere locatie binnen de gemeentegrens die geschikt is of geschikt te maken is voor zolang de daadwerkelijke verbintenis aldaar plaatsvindt, onder voorwaarde dat:
 - De aanwijzing van een gemeentehuis voor éénmalig gebruik niet mag leiden tot strijd met de openbare orde of de goede zeden;
 - Vanwege de zorg voor het voorkomen van overschrijding van de gemeentegrens, de locatie zich bevindt op vaste grond (kadastraal bekend), dan wel op een schip, dat gedurende het sluiten van de verbintenis aan de ligplaats is afgemeerd op het grondgebied van Oosterhout;
 - Het bruidspaar een mede door de eigenaar of exploitant van de locatie ondertekend document overlegt, waaruit instemming blijkt van het gebruik van de locatie als huwelijkslocatie;
 - De openbaarheid en toegankelijkheid van de locatie gewaarborgd zijn, ook voor minder validen;
 - De locatie over voldoende parkeerfaciliteiten beschikt;
 - De veiligheid van de babs en de overige aanwezigen is gewaarborgd;
 - De huwelijkslocatie in het bezit is van een omgevingsvergunning voor brandveiligheidseisen, tenzij redelijkerwijs, gelet op de aard van de locatie en de omstandigheden waarbinnen de verbintenis plaatsvindt, dit niet kan worden verlangd;
 - Aanwijzing tot huwelijkslocatie niet leidt tot enige verantwoordelijkheid van de gemeente voor de inrichting, aankleding en verzorging van de locatie, noch tot het verstrekken van enige vergoeding bij beschadiging van goederen die zich op of in een locatie bevinden;
 - Het bruidspaar verantwoordelijk is voor het beschikbaar zijn van de huwelijkslocatie (de verantwoordelijkheid van het regelen van de benodigde vergunningen en verzekeringen ligt bij het bruidspaar of de partners dan wel de eigenaar/beheerder van de locatie);
 - Indien de beheerder(s)/eigenaren een vergoeding vragen voor het gebruik van de locatie, deze voor rekening van het bruidspaar is;
 - De locatie niet gelijktijdig wordt gebruikt voor een eredienst;
 - De eigenaar/beheerder van een als gemeentehuis aangewezen locatie deze naar behoren in zal richten. Hieronder wordt verstaan:
 - de aanwezigheid van een tafel en voldoende stoelen;
 - voldoende verlichting van de ruimte;
 - aanwezigheid van een kathedraal/lessenaar;
 - goede geluidsvoorziening (zoals microfoon op standaard of headset);
 - een geschikte ruimte waar de babs zich kan omkleden, even kan terugtrekken en waardevolle materialen kan opbergen.

2. Het niet voldoen aan de bepalingen van dit artikel kan een reden zijn om de verbintenis niet op de overeengekomen tijd en locatie te laten plaatsvinden.
3. Het verzoek om een locatie als huwelijkslocatie aan te wijzen wordt minimaal zes weken voor de huwelijksdatum ingediend.
4. De locatie wordt voorafgaand bezocht door de ambtenaar burgerlijke stand en gecontroleerd op de bepalingen in dit artikel.
5. Voor een verzoek om een locatie - niet zijnde een locatie met een horeca exploitatievergunning - aan te laten wijzen als eenmalige trouwlocatie zijn leges verschuldigd.

Artikel 7 Kosteloze huwelijksvoltrekking, geregistreerd partnerschap en omzetting

1. Voor het voltrekken van huwelijken en registreren van partnerschappen worden kosten in rekening gebracht welke zijn vastgelegd in de gemeentelijke legesverordening.
2. Conform hetgeen daarover in de Wet is bepaald, wordt tweemaal per week gelegenheid gegeven tot kosteloze huwelijksvoltrekking of registratie van een partnerschap.
3. Van het bruidspaar dient ten minste één persoon ingeschreven te staan in de Basisregistratie Personen van de gemeente Oosterhout.
4. De kosteloze verbintenissen worden voltrokken op maandag- en dinsdagmorgen om 9.00 uur in de trouwzaal van het gemeentehuis.
5. In de weken, waarin het gemeentehuis gesloten is op de maandag (bijvoorbeeld 2e Paasdag, 2e Pinksterdag etc.) zijn er op maandag géén (kosteloze) huwelijken en partnerschapsregistraties mogelijk.
6. De kosteloze omzettingen van partnerschap naar huwelijk geschieden op afspraak.
7. Wanneer een bruidspaar kiest voor een ceremoniële omzetting van partnerschap naar huwelijk, gelden de regels als bij het sluiten van een huwelijk, met de daaraan gekoppelde leges zoals vastgesteld in de legesverordening.

Artikel 8 Teruggaaf leges bij annulering huwelijk of geregistreerd partnerschap

Indien een voorgenomen huwelijk wordt geannuleerd, wordt op verzoek een teruggaaf verleend van reeds betaalde legeskosten minus de administratieve kosten zoals vastgelegd in de legesverordening. Het verzoek om teruggaaf moet worden ingediend gelijktijdig met het bericht tot annulering van het huwelijk.

Artikel 9 Leiding van de dienst

De teamleider Burgerzaken is belast met de algehele leiding van het bureau van de burgerlijke stand en met de dagelijkse bedrijfsvoering.

Artikel 10 Openstelling

1. Het bureau van de burgerlijke stand is voor het publiek geopend:
 - a. voor huwelijksvoltrekkingen en partnerschapsregistraties in het stadhuis op maandag tot en met zaterdag van 9.00 tot en met 16.00 uur;
 - b. huwelijksvoltrekkingen en partnerschapsregistraties in overige locaties op verzoek van het bruidspaar op ieder tijdstip van de week (inclusief algemeen erkende of daarmee gelijk gestelde feestdagen in de zin van artikel 3 van de Algemene Termijnenwet);
 - c. voor de overige werkzaamheden gelden de openingstijden zoals die op dat moment vermeld staan op de gemeentelijke website;
 - d. in bijzondere gevallen kan de teamleider Burgerzaken beslissen tot afwijking van de aangegeven uren.
2. Het bureau is gesloten als de in artikel 10, lid 1, sub a, vastgestelde openstelling samenvalt met algemeen erkende of daarmee gelijk gestelde feestdagen in de zin van artikel 3 van de Algemene Termijnenwet of andere door het college aangewezen dagen waarop het bureau niet of slechts gedeeltelijk is geopend.
3. Het bureau van de burgerlijke stand kan op zaterdag, zondag en andere dagen dat het bureau regulier gesloten is, voor het publiek beperkt geopend zijn op de door het college na voorafgaande bekendmaking, te bepalen uren.

Artikel 11 Slotbepalingen

1. Dit reglement kan worden aangehaald als 'Reglement Burgerlijke Stand 2023' van de gemeente Oosterhout.
2. Zij treedt in werking met ingang van de dag na de bekendmaking ervan, onder gelijktijdige intrekking van het 'Reglement Burgerlijke Stand 2022'.

3. Alle besluiten die zijn genomen op basis van het "Reglement Burgerlijke Stand 2022", blijven van kracht tot de termijn waarvoor zij zijn verleend is verstreken of totdat zij worden ingetrokken.

*Aldus vastgesteld in de vergadering van 17 januari 2023,
BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN OOSTERHOUT,
burgemeester,
secretaris.*

Toelichting op het Reglement Burgerlijke Stand 2023 van de gemeente Oosterhout

Inleiding

Het Reglement Burgerlijke Stand heeft betrekking op de openingstijden van het bureau van de burgerlijke stand en de momenten waarop een huwelijk kan worden gesloten, een partnerschap kan worden geregistreerd of een geregistreerd partnerschap kan worden omgezet in een huwelijk. Voorts heeft het reglement betrekking op het aanwijzen van locaties als stadhuis, speciaal voor het sluiten van huwelijken, het registreren van partnerschappen en het omzetten van een partnerschap in een huwelijk. Daarnaast stelt het reglement voorwaarden aan de aanwijzing van ambtenaren van de burgerlijke stand en buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand. Benoeming, schorsing en ontslag van ambtenaren van de burgerlijke stand is in handen gelegd van burgemeester en wethouders (Wet van 14 oktober 1993 (Stb. 1993, nr. 555).

Artikel 1. Begripsbepaling

Dit artikel beschrijft de basisbegrippen uit het reglement.

Artikel 2. (Buitengewoon) ambtenaar van de burgerlijke stand

In artikel 2 wordt het onderscheid tussen de ambtenaar van de burgerlijke stand en de buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand (babs) expliciet gemaakt (artikel 16, Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek).

Artikel 3. Aanwijzing

In dit artikel wordt aangegeven voor welke periode ambtenaren van de burgerlijke stand of buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand (babs) aangewezen kunnen worden. Binnen Oosterhout is geregeld dat alle ambtenaren werkzaam bij het Team Burgerzaken zijn benoemd voor de periode dat zij voor dit team werkzaam zijn. De babsen werkzaam voor de gemeente Oosterhout zijn met ingang van 2020 in dienst van de gemeente. Dit betekent dat zij zolang zij in dienst zijn bij de gemeente ook aangewezen zijn.

De gemeente Oosterhout kan een (buitengewoon) ambtenaar van de burgerlijke stand die reeds in een andere gemeente is aangewezen en welke aanwijzing niet is verlopen, aanwijzen voor een eenmalige voltrekking van een huwelijk, registratie van een partnerschap of omzetting van een partnerschap in een huwelijk.

Ook kunnen derden, op verzoek van het bruidspaar of de geregistreerde partners, voor de voltrekking van een huwelijk, registratie van een partnerschap of omzetting van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk tot buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand aangewezen worden.

Artikel 4. Voorwaarden voor een babs voor één huwelijk

De voorwaarden zijn gebaseerd op een werkwijze die goede kwaliteit van huwelijksvoltrekkingen bewerkstelligt. Het sluiten van verbintenissen is een belangrijke en wettelijke aangelegenheid waarvoor een babs de verantwoordelijkheid draagt. In dit reglement zijn echter enkele voorwaarden losgelaten. Zo voert een babs in dienst van de gemeente de verbintenissen alleen uit. Bij alle overige verbintenissen ontzorgt de bode de babs. Bij twee van de aangewezen locaties wordt babsenondersteuning en bode vanuit de locatie zelf geregeld.

Conform het advies van de Adviescommissie van de NVVB worden in Oosterhout deze babsen bij inzet in Oosterhout zowel aangewezen als beëdigd. Formeel moet namelijk op iedere benoeming van een babs voor één dag ook de beëdiging plaatsvinden. De aanwijzing is immers gerelateerd aan een werkzaamheid (voor die ene dag) en niet aan een periode. Mocht een babs meerdere (eenmalige) huwelijken voltrekken in een bepaalde periode, dan kan er bekeken worden of het in dat specifieke geval anders geregeld kan worden.

Het opnieuw beëdiggen geldt ook voor absen en babsen in gemeentelijke dienst die een onderbreking van meer dan één jaar in hun werkzaamheden hebben gehad.

Artikel 5. Locatie

Dit artikel geeft aan waar de ambtenaren van de burgerlijke stand en de buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand wettelijk hun taken verrichten. Dit is in principe in het gemeentehuis van Oosterhout, maar kan ook elders binnen de gemeentegrenzen zijn bij bijvoorbeeld het voltrekken van een huwelijk of registreren van een partnerschap.

Het college heeft de bevoegdheid om een locatie aan te wijzen als trouwlocatie gemandateerd aan de ambtenaren van de burgerlijke stand van de gemeente Oosterhout.

Artikel 6. Voorwaarden voor aanwijzing van een locatie als stadhuis

Dit artikel stelt voorwaarden aan een zelfgekozen trouwlocatie. De aanwijzing als locatie is slechts geldig op de datum en het tijdstip van de ceremonie. Indien een formele plechtigheid op de dag waarop het aanwijzingsbesluit doelt, niet door kan gaan of doorgaat, vervalt de aanwijzing van de locatie als huis der gemeente. Er zal dan een nieuwe afspraak gemaakt moeten worden en een nieuw aanwijzingsbesluit genomen moeten worden. Gelet op het niet kunnen garanderen van de veiligheid en voorkomen van hinder is het voltrekken van een huwelijk of registreren van een partnerschap op de openbare weg, in een bos, park of in het veld dan ook niet toegestaan.

De gemeente Oosterhout is alleen verantwoordelijk voor het officiële gedeelte van de huwelijksvoltrekking, waarvoor de gemeente een trouwambtenaar levert. Het reserveren van de locatie voor een huwelijk is de verantwoordelijkheid van het bruidspaar. De gemeente heeft geen verantwoordelijkheid voor eventuele schade of kosten die worden gemaakt vanwege het enkele feit dat de gemeente de locatie heeft aangewezen als gemeentehuis. Verder is de gemeente niet verantwoordelijk voor de (kwaliteit, schade, schoonmaak of diefstal van de) inrichting van de locatie. Daarbij moet ook gedacht worden aan het strooien met rijst of bloemen en de aansprakelijkheidsvraag voor de gevolgen ervan als letselschade.

Artikel 7. Kosteloze huwelijksvoltrekking, geregistreerd partnerschap en omzetting

De gemeente Oosterhout biedt zoals de Wet (artikel 4 van de Wet rechten burgerlijke stand) voorschrijft twee momenten per week om kosteloos in het huwelijk te treden of een partnerregistratie aan te gaan. Om de burgers die hier gebruik van maken het gevoel van een bijzondere gebeurtenis mee te geven, wordt de verbintenis gesloten in de trouwzaal van het gemeentehuis door een ambtenaar van de burgerlijke stand in toga.

Artikel 8. Teruggaaf leges bij annulering huwelijk of geregistreerd partnerschap

Indien een voorgenomen huwelijk wordt geannuleerd, wordt op verzoek een teruggaaf verleend van de verschuldigde legeskosten. Het verzoek om teruggaaf moet worden ingediend gelijktijdig met het bericht tot annulering van het huwelijk.

De gemaakte administratieve kosten (annuleringskosten) worden in mindering gebracht op de teruggaaf van de legeskosten. De hoogte van de annuleringskosten is vastgelegd in de legesverordening van de gemeente.

Artikel 9. Leiding van de burgerlijke stand

Het college wijst ingevolge artikel 2 van het Besluit burgerlijke stand 1994 de persoon aan die is belast met de leiding. De leidinggevende van de afdeling waar het bureau burgerlijke stand in de organisatie van de gemeente Oosterhout is ondergebracht, is belast met de leiding van het bureau van de burgerlijke stand. Om praktische redenen en om adequaat te kunnen reageren op veranderingen, is bij mandaat geregeld dat anderen (ambtenaren van de burgerlijke stand) belast zijn de dagelijkse werkzaamheden van de burgerlijke stand uit te voeren.

Artikel 10. Openstelling bureau burgerlijke stand

In dit artikel wordt bepaald wanneer het bureau van de burgerlijke stand is geopend (een en ander is gebaseerd op het gestelde in artikel 16c, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek). Het college van burgemeester en wethouders is belast met het aanwijzen van openingstijden voor het bureau van de burgerlijke stand. Het artikel geeft naast de bepalingen voor de reguliere openingstijden mogelijkheden om het bureau van de burgerlijke stand op buitengewone tijden open te stellen of om de openstelling juist te beperken. De teamleider Burgerzaken is bevoegd om bij bijzondere omstandigheden te beslissen tot afwijking van de aangegeven uren. In het afgelopen jaar (vanwege coronamaatregelen) is duidelijk geworden dat er flexibel met de openingstijden omgegaan moet kunnen worden. Daarom wordt er in dit reglement verwezen naar de website van de gemeente, aangezien die altijd actueel wordt gehouden en aangepast kan worden als dat noodzakelijk is.

Artikel 11. Slotbepalingen

In dit artikel wordt bepaald onder welke naam het reglement kan worden aangehaald en wanneer het reglement in werking treedt. Artikel 3:40 van de Algemene wet bestuursrecht bepaalt dat een besluit niet in werking treedt voordat het is bekendgemaakt. Het Reglement burgerlijke stand treedt in werking op de dag nadat het bekend is gemaakt in het Weekblad. Met de inwerkingtreding vervalt het Reglement Burgerlijke Stand 2022.